

Aktualności i wskazówki z zakresu praktyki zawodowej i organizacji pracy w placówkach pomocy społecznej

Świat profesjonalnej wiedzy
VERLAG DASHÖFER
www.dashofer.pl

Szanowni Państwo

W ostatnim czasie można spotkać się różnym podejściem do kwestii dotyczącej procesu wydawania decyzji administracyjnych w zakresie uznawania za dłużnika alimentacyjnego osoby, która uchyla się od obowiązku o charakterze alimentacyjnym. W majowym wydaniu „Pracownika socjalnego” omawiamy, które podejście jest właściwe.

Ponadto szczególnie polecam Państwu artykuł poświęcony motywacji do pracy. Zagadnienie to jest ważnym elementem w każdej pracy, a w przypadku pracowników socjalnych jest wyjątkowo istotne. Większości z nich uzna, że najwięcej satysfakcji z pracy przynosi im wdzięczność podopiecznych, niemniej jednak warto pamiętać, że ważna jest również atmosfera w miejscu pracy oraz wynagrodzenie.

W serwisie został również omówiony temat kwalifikacji osób kierujących jednostkami organizacji pomocy społecznej. W artykule znajdują Państwo informacje na temat kryteriów, jakie należy spełnić, aby móc pełnić funkcję dyrektora ośrodka adopcyjnego czy też placówki wparcia dziennego.

Zapraszam Państwa serdecznie do lektury oraz zachęcam do przysyłania do redakcji własnych pomysłów na artykułu oraz pytań. Żadne pytanie nie pozostanie bez odpowiedzi!

Z poważaniem

Agnieszka Zakrzewska - Styczeń 2013

Redaktor odpowiedzialny
zakrzewska@dashofer.pl

⚡ Aktualności

Projekt „Wsparcie osób niepełnosprawnych w swobodnym dostępie do informacji i usług zamieszczonych w Internecie”

Pełna dostępność serwisów internetowych dla osób niepełnosprawnych to jeden z podstawowych elementów społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw nakierowanej na osoby niepełnosprawne – Corporate Social Responsibility – Disability (CSR-D). Dlatego też przedsiębiorstwa prywatne z własnej inicjatywy, w ramach realizacji własnej strategii CSR zainteresowane są podejmowaniem działań prowadzących do zwiększania dostępności stron internetowych dla osób niepełnosprawnych. Również instytucje publiczne, w tym także jednostki pomocy społecznej, w związku ze zmianami prawnymi podejmują się koniecznego dostosowania swoich serwisów dla osób z dysfunkcjami. Wspomniane dostosowania dokonują się w oparciu o wcześniej

przeprowadzony audyt dostępności i muszą być zgodne ze Standardem WCAG 2.0 (Web Content Accessibility Guidelines). WCAG 2.0 to wytyczne dotyczące ułatwień w dostępie do treści publikowanych w Internecie. Jest to dokument, który zawiera wskazówki na temat tego, jak budować serwisy internetowe dostępne dla wszystkich. W standardach WCAG szczególnie ważna jest dostępność informacji dla osób z niepełnosprawnościami, doświadczenie jednak pokazuje, że dostępność jest ważna z uwagi na wszystkich użytkowników Internetu.

WCAG 2.0. Zawiera tylko uniwersalne zalecenia, które czasem trudno zastosować bezpośrednio. Dlatego towarzyszą mu dwa szczegółowe dokumenty uzupełniające – Under-

AKTUALNOŚCI

Projekt „Wsparcie osób niepełnosprawnych w swobodnym dostępie do informacji i usług zamieszczonych w Internecie” – *Michał Mazur* 1

PRAWNIK RADZI

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych w świetle art. 5 ust. 3 *in fine* ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – *Rafał Czarnecki* 3
Kwalifikacje osób kierujących jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej – *Tamara Zimna* 5

PRAKTYKA

Opiniowanie umieszczenia dziecka w rodzinie przez ośrodek pomocy społecznej – *Adam Lisowski* 7
Motywacja do pracy teorie i koncepcje – *Dorota Pilecka* 8
Terapia indywidualna – *Anna Dunajska* 11

PYTANIA I ODPOWIEDZI – *Adam Lisowski* 13

standing WCAG 2.0 oraz Techniques for WCAG 2.0. Wychodząc naprzeciw potrzebom twórców serwisów internetowych Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji oraz Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych realizują wspólnie projekt pod nazwą „Wsparcie osób niepełnosprawnych w swobodnym dostępie do informacji i usług zamieszczonych w Internecie”. Podstawowym celem tego projektu jest **wspieranie instytucji publicznych w dostosowywaniu ich serwisów internetowych dla osób niepełnosprawnych**. Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Skrócona nazwa projektu brzmi „Dostępne strony”.

Podstawową przesłanką dla opracowania i wdrożenia wspomnianego projektu są zmiany w prawie wymuszające dostępność stron internetowych dla osób niepełnosprawnych.

WAŻNE! Od maja 2012 r. w Polsce obowiązuje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych. Zgodnie z tym rozporządzeniem **wszystkie instytucje publiczne mają obowiązek dostosować swoje serwisy internetowe do potrzeb osób niepełnosprawnych do połowy 2015 roku**.

Opisany projekt dotychczas realizowany był w dwóch edycjach. Pierwsza została już zakończona, a obecnie realizowana jest druga.

Celem pierwszej edycji projektu, realizowanej w 2011 r. było zbadanie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, serwisów internetowych 200 instytucji publicznych. Wśród uczestników projektu – instytucji, które poddały się audy-

towi, znalazły się m.in. Kancelaria Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, Ministerstwo Gospodarki, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwo Sportu i Turystyki, Ministerstwo Infrastruktury, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Biuro Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych, Rzecznik Praw Obywatelskich, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Państwowa Inspekcja Pracy, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumenta, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Narodowy Fundusz Zdrowia oraz wiele innych instytucji publicznych.

Dzięki temu projektowi udało się po raz pierwszy w Polsce zbadać w ramach jednej metodologii dostępność tak wielu serwisów internetowych. Sprawdzono, na ile te serwisy są zgodne z wytycznymi dotyczącymi tworzenia dostępnych treści w Internecie WCAG 2.0 (Web Content Accessibility Guidelines 2.0). Skuteczność projektu wiązała się z zaproszeniem do współpracy przy opracowywaniu audytu poszczególnych stron, osób niewidomych, słabowidzących, niesłyszących, niepełnosprawnych ruchowo, dyslektycznych i mających problemy w rozumieniu treści. Dzięki przedstawicielom środowiska osób niepełnosprawnych z różnymi dysfunkcjami udało się kompleksowo zbadać serwisy uczestników projektu pod kątem dostępności dla każdego, bez względu na rodzaj jego niepełnosprawności.

Do najważniejszych rezultatów osiągniętych w pierwszej edycji projektu należy zaliczyć zrealizowanie 200 audytów dostępności serwisów internetowych, opracowanie 200 raportów z badań, opracowanie podręcznika na temat tworzenia dostępnych serwisów internetowych. Ponadto w ramach projektu wyprodukowano 5 filmów edukacyjnych dotyczących dostępności Internetu i przeprowa-

dzono 6 seminariów dla przedstawicieli audytowanych instytucji.

We wrześniu 2012 roku rozpoczęła się druga edycja projektu, który przyjął nazwę skrótową „Dostępne strony II”. W związku z obowiązaniem rozporządzenia, które nakłada na instytucje publiczne obowiązek dostosowania do połowy 2015 r. swoich serwisów internetowych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, zaistniała potrzeba wsparcia instytucji publicznych w Polsce w dostosowywaniu ich serwisów internetowych do potrzeb osób z dysfunkcjami. Podstawowym celem drugiej edycji projektu jest wsparcie instytucji publicznych we wdrożeniu zasad dostępności serwisów internetowych dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności, zgodnie z zapisami przywołanego rozporządzenia.

Podstawowe działania w ramach tej edycji projektu są podobne do wsparcia w pierwszej edycji, a więc wykonywanie audytów dostępności serwisów internetowych. Ponadto w ramach projektu prowadzone jest doradztwo dla każdej z audytowanych instytucji, jak najskuteczniej usunąć wykryte bariery w dostępności.

WAŻNE! Projekt zakłada też e-szkolenia z zakresu dostępności serwisów www. Każdy będzie mógł skorzystać z nich bezpłatnie i zwiększyć poziom swojej wiedzy oraz umiejętności z obszaru dostępności.

W tej edycji projektu również zakłada się podjęcie współpracy z osobami niewidomymi, słabowidzącymi, niesłyszącymi, niepełnosprawnymi ruchowo, dyslektycznymi i mającymi problemy w rozumieniu treści, dzięki której strony zostaną przetestowane przez osoby faktycznie posiadające trudności w korzystaniu ze stron internetowych poszczególnych instytucji. Ekspertki pracują w ramach projektu zarówno jako autorzy techniczni, jak i testerzy.

Katalog możliwych form wsparcia w ramach projektu obejmuje następujące działania:

- audyt dostępności serwisu WWW;
- doradztwo wspierające wdrożenie zmian opisanych w raporcie z przeprowadzonego audytu;
- audyt weryfikujący i potwierdzający wdrożenie rekomendowanych zmian;
- seminaria stacjonarne dotyczące zarządzania dostępnością;
- szkolenia e-learningowe z tematu dostępności.

Uczestnikami drugiej edycji projektu są, podobnie jak w pierwszej

edycji, instytucje publiczne, zainteresowane dostosowaniem swoich stron do potrzeb osób z ograniczoną sprawnością. W projekcie bierze udział 300 instytucji publicznych: Powiatowe Urzędy Pracy, Centra Pomocy Rodzinie oraz Ośrodki Pomocy Społecznej. Urzędy pracy stanowić będą 55% wszystkich uczestników projektu. Instytucje, które chcą przystąpić do projektu, mogą to uczynić po zapoznaniu się z zasadami udziału w projekcie i wypełnieniu deklaracji uczestnictwa w nim. Wspomniane dokumenty dostępne są na stronie projektu pod adresem: <http://dostepnestrony.pl/>.

Warto, aby instytucje publiczne, w szczególności te, które są powołane w celu udzielania wsparcia osobom w gorszym położeniu i zagrożonym społecznym oraz cyfrowym wykluczeniem, dostosowały swoje strony internetowe do potrzeb tych, którzy często są ich klientami. To pozwoli tym instytucjom lepiej komunikować się ze swoimi klientami, zaś klientom da szansę na bezpośrednie i samodzielne wyszukanie informacji na temat zadań realizowanych przez daną instytucję. ◆

Michał Mazur

§ Prawnik radzi

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych w świetle art. 5 ust. 3 *in fine* ustawy z dnia 07 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

Rafał Czarnecki – doktorant nauk prawnych na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego. Studia prawnicze ukończył na Uniwersytecie Gdańskim w 2009 r. Obecnie wykładowca w katedrze prawa administracyjnego Wyższej Szkoły Administracji i Biznesu w Gdyni. Prowadzi również na tej samej uczelni zajęcia z zakresu egzekucji w postępowaniu administracyjnym na studiach magisterskich, licencjackich i podyplomowych oraz zajęcia z prawa pracy na studiach podyplomowych w Wyższej Szkole Gospodarki w Bydgoszczy, oddział zamiejscowy w Malborku. Współpracuje z kilkoma kancelariami adwokackimi i pracuje na stanowisku prawnika w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Malborku. W latach 2004–2006 pracował w Samorządowym Kolegium Odwoławczym w Gdańsku. W latach 2010–2011 współpracował ze Stowarzyszeniem Wspierania Inicjatyw Obywatelskich i Rozwoju Regionalnego w Tczewie. Od roku 2008 jest konsultantem prawnym w firmach Navitech Gdynia Sp. z o.o., Info-Marine Sp. z o.o. oraz Liquid Technology Services Sp. z o.o. z.s. w Warszawie.

Ostatnio można spotkać się z odrębnym spojrzeniem na problem dotyczący procesu wydawania decyzji administracyjnych w zakresie uznawania dłużnika alimentacyjnego, który uchyla się od ciążących na nim obowiązków o charakterze alimentacyjnym. Można spotkać się przede wszystkim z poglądem, który jest prezentowany na wielu szkoleniach w kraju, jakoby z każdym nowym okresem świadczeniowym należy wydawać nową decyzję uznającą dłużnika za uchylającego się, co również *explicite* wiąże się z ponownym wszczynaniem postępowania

administracyjnego w przedmiotowym zakresie. W opozycji stoi pogląd, że nie ma podstaw prawnych, aby takie postępowanie wszczynać każdego roku od nowa i kończyć wydawaniem kolejnych decyzji w zakresie uznającym dłużnika za uchylającego się. Oczywiście warto tutaj wskazać, że pierwszy pogląd jest zdecydowanie przeważający, tym bardziej że jest on podzielany przez stanowisko Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Wspomniane stanowisko resortu jest zasadniczo klarowne, wskazując na obligatoryjność podejmowania każdorazowo

przez organ tych samych czynności odpowiadających kolejno każdemu okresowi świadczeniowemu. Analizując przedmiotową sprawę, można jednak dojść do innych spostrzeżeń, a co za tym idzie: odmiennych konkluzji.

WAŻNE! Przepis art. 105 § 1 ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) stanowi, że w przypadku, gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe w całości albo w części, organ administracji